

Hor sa do prírody!

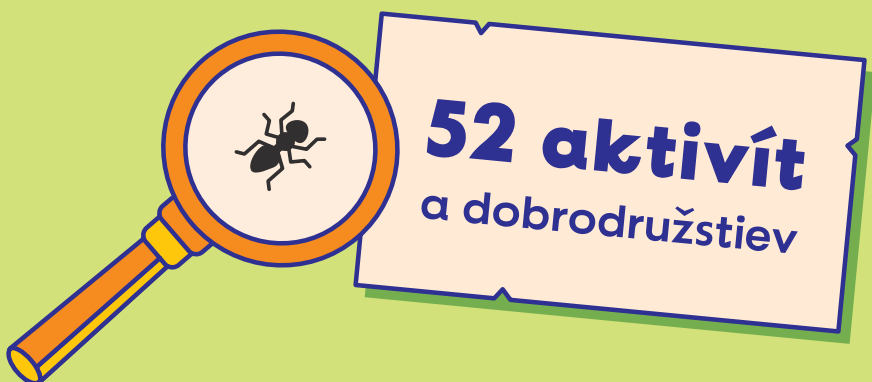
Od autora bestselleru *Tajný život stromov*

PETER WOHLLEBEN

Ilustrácie Belle Wuthrich

Citadela

Hor sa do prírody!

Od autora bestselleru *Tajný život stromov*

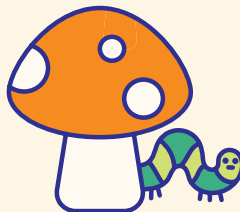
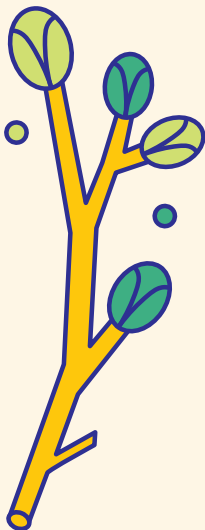
PETER WOHLLEBEN

Preklad **Diana Ghaniová**

Ilustrácie **Belle Wuthrich**

Hor sa do prírody!
52 aktivít a dobrodružstiev
Peter Wohlleben

Original title: Be a Nature Explorer: Outdoor Activities and Adventures by Peter Wohlleben
Be a Nature Explorer! © text by Peter Wohlleben, 2023

© Illustrations by Belle Wüthrich, 2023

First Published by Greystone Books Ltd.

343 Railway Street, Suite 302, Vancouver, B.C. V6A 1A4, Canada

All rights reserved.

The publisher expressly prohibits the use of Be a Nature Explorer in connection with the development of any software program, including, without limitation, training machine learning or generative artificial intelligence (AI) system.

Prvé vydanie.

Všetky práva vyhradené. Táto publikácia ani žiadna jej časť nesmú byť kopírované, rozmnožované ani inak šírené bez písomného súhlasu vlastníka autorských práv.

Preklad © Diana Ghaniová

Redakčná úprava a korektúry: Tatiana Búbelová

Grafická úprava: Mgr. art. Ján Hanušovský

Vydalo vydavateľstvo Citadella v roku 2025

ISBN: 978-80-8182-267-4

Hoci sa v tejto knihe spomínajú konkrétne rastliny, hmyz a podobne, autor a vydavateľ odporúčajú čitateľom a čitateľkám, aby nechytali a nejedli nič, kým nemajú istotu, že je to bezpečné. Deti, vždy sa poradte s dospelým, skôr ako chytíte alebo zjete niečo neznáme. Rodičia, prosím, oboznámte sa s miestnymi predpismi, varovaniami a obmedzeniami v parkoch a voľnej prírode a dodržiavajte ich.

Som taký šťastný, že čítaš tieto riadky!

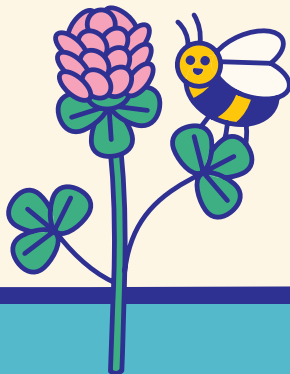
Keď som bol mladý, rád som trávil čas v prírode a zažil som veľa dobrodružstiev. Už viac ako tridsať rokov žijem v starej ho-
rárni v pohorí Eifel na úplnom západe Nemecka. Videl som tu
nádherné zvieratá a zistil veľa úžasných vecí o svete prírody. Chceš
aj ty vyraziť von a objavovať? S týmto sprievodcom nie je nič jed-
noduchšie!

Množstvo rastlín a živočíchov opísaných v tejto knihe sa možno
nachádza aj v tvojom okolí a väčšina pokusov bude fungovať na
celom svete. Tvoje dobrodružstvá budú ešte vzrušujúcejšie, ak ob-
javíš rastliny alebo živočíchy, ktoré nepoznám, lebo sa v Nemec-
ku nevyskytujú. Niektoré sa môžu ponášať na tie, čo sa vyskytujú
v mojej blízkosti, ale prispôbili sa prostrediu v blízkosti tvojho
domova. Poznač si tieto rastliny a živočíchy do vlastného príro-
dopisného zápisníka. Napokon budeš mať dve knihy – tú, ktorú
som napísal ja, a tú, ktorú zaplníš vlastnými objavmi.

Ak chceš začať, stačí vyjsť von a vydať sa
za prvým dobrodružstvom.

Dobre sa bav!

-Peter

Obsah

Čo si vziať so sebou 2

Zopár tipov pred odchodom 4

1. Zisti, čo je v ponuke 6

2. Počúvaj, ako sa rozprávajú stromy 8

3. Objav život v rybníku 10

4. Použi lesný telefón 14

5. Odober vzorky rias 15

6. Vypočítaj vek stromov 16

7. Pozoruj vtáky 17

8. Sleduj slimáky a slizniaky 18

9. Spriateľ sa so stromom 20

10. Hľadaj znaky jari 24

11. Pochutnaj si na sladkých kvetoch 26

12. Hľadaj stopy po pneumatikách .. 27

13. Spoznaj nočné tvory 28

14. Nakukni pod vodu 30

15. Vytvor si žuvačku 31

16. Spočítaj letokruhy 32

17. Sleduj rastliny,
ktoré sa premiestňujú 34

18. Stopuj zvieratá 35

19. Čítaj stopy 38

20. Objav lesný internet 42

21. Privítaj leto 43

22. Nájdi cestu do minulosti 44

23. Zabubnuj dážďovkám 46

24. Zisti, kedy polievať 47

25. Predpovedaj dážď 48

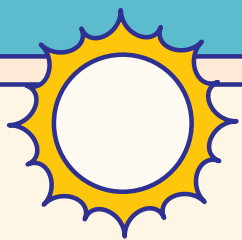
26. Rozoznaj listnaté stromy 50

27. Rozoznaj ihličnaté stromy 52

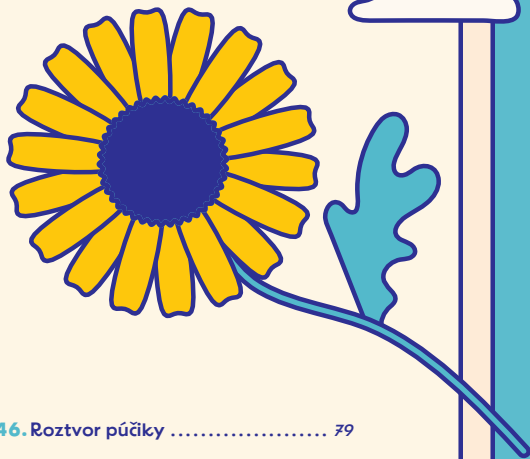
28. Zoznám sa s pavúkmi 54

29. Nauč sa hádzať žabky 56

30. Opraž si bukvice.....	57
31. Pozbieraj kúsky kôry.....	58
32. Vytvor si herbár.....	60
33. Rozoznaj kosti zvierat.....	62
34. Nazbieraj šišky.....	63
35. Postav si plachetnicu.....	64
36. Prekvap kamarátov.....	66
37. Fúkaj bubliny.....	67
38. Preskúmaj zhnité drevo.....	68
39. Nájdí niečo, čo sa trepoce.....	70
40. Spoznaj hviezdy.....	72
41. Zahraj sa so šteklivou trávou a lepkavými bodliakmi.....	73
42. Preosej lesnú pôdu.....	74
43. Zavolaj všetky mravce.....	76
44. Postaraj sa o to.....	77
45. Rozsyp semenka.....	78

46. Roztvor púčiky.....	79
47. Sleduj chrobáky.....	80
48. Pískaj s trávou.....	81
49. Roztried' semenka.....	82
50. Pochutnaj si na farebných plodoch.....	84
51. Sústreď sa na listy.....	88
52. Zachovaj sa múdro v búrke.....	90
Podakovanie.....	92
Použité fotografie.....	92
O autorovi a ilustrátorku.....	93

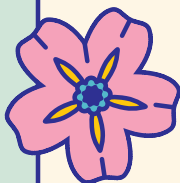
Čo si vziať so sebou

Toto je zopár užitočných vecí, čo si môžeš vziať so sebou, aby ti pomohli objavovať, skúmať a zbierať. Niektoré z nich už určite doma máš.

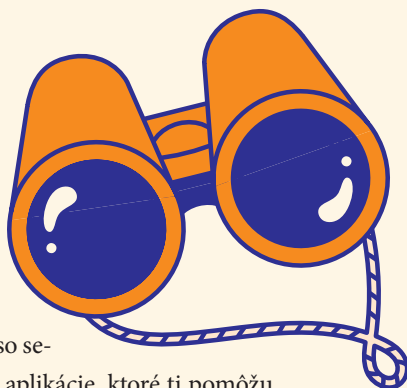
Ak chceš byť ozajstný výskumník alebo výskumníčka, vždy maj poruke zápisník a ceruzku. Zapisuj si, keď nájdeš alebo uvidíš niečo zaujímavé.

Plastové nádoby sú šikovné, keď chceš nález lepšie preskúmať alebo si ho vziať domov. Nádoby vhodné do mrazničky sa vyrábajú v rôznych veľkostiach. Sú ľahké, šikovne sa prenášajú a ochránia všetko, čo je v nich, pred poškodením v batohu. Nezaškodí vziať si so sebou aj zopár plastových vrecúšok.

Keď chceš podrobnejšie preskú-

mať pôdu, odporúčam pribaliť si sitko. Môže to byť obyčajné sitko z obchodu s potravinami. Kovové je ťažšie ako plastové, zato v batohu sa tak ľahko neskriví.

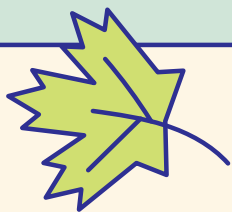
Ak máš mobilný telefón, vezmi si ho so sebou a odfoť nájdené veci. Existujú aj aplikácie, ktoré ti pomôžu určovať rastliny a živočíchy.

Lupa alebo zväčšovacie sklo sú nevyhnutné, ak ťa zaujímajú malé zvieratá a predmety. Niektoré znaky bez nich nevidno. Škatuľka na hmyz je skvelá pomôcka, ak ho chceš neskôr pozorovať. Šošovka zabudovaná do veka umožňuje vidieť každý detail.

Pri pozorovaní plachých alebo vzdialených zvierat je najlepšie použiť ďalekohľad. Napríklad ak chceš identifikovať vtáka na vrchole stromu, pravdepodobne ho budeš potrebovať. Kvalitné ďalekohľady sú drahé, ale možno sa ti podarí kúpiť ho z druhej ruky, alebo si ho môžeš vypýtať k narodeninám.

Všetko, čo si chceš vziať so sebou, je dobré zbaľiť si do batoha. Tak budeš mať pri objavovaní voľné ruky a nič sa ti nestratí.

Zopár tipov pred odchodom

Táto kniha je pre teba. Či si stránky najskôr prelistuješ doma, alebo si ju hneď vezmeš von, dúfam, že sa dobre zabavíš!

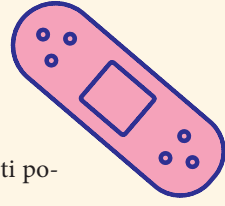
Dobrodružstvá a aktivity tu nemajú žiadne špeciálne poradie. Odporúčam začať s tými, ktoré sa ti pozdávajú najviac. Skúmať prírodu je úžasné – a čím viac sa naučíš o rastlinách a živočíchoch, tým zaujímavejšie budú tvoje dobrodružstvá.

Táto kniha je krátka, nech si môžeš rýchlo pozrieť moje návrhy, keď budeš vonku. Zmes-tí sa do batoha, takže ju môžeš mať vždy so sebou.

Skôr ako odídeš z domu, premysli si, čo chceš objaviť na svojej ďalšej výprave.

Pred odchodom si zbaľ, čo budeš potrebovať.

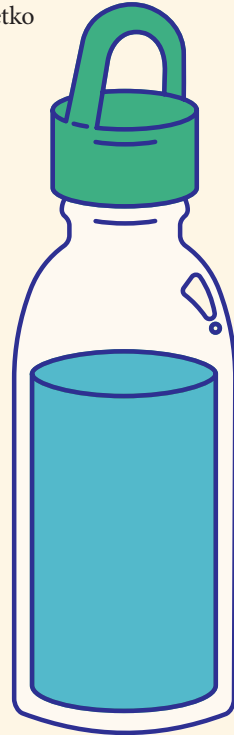
V celom texte uvádzam poznámky o tom, aké predmety ti pomôžu pri výskume a pokusoch.

Keď nájdeš niečo zaujímavé, hneď si to poznač do zápisníka. Niektoré objavy sa oplatí priniesť domov a nalepiť do zápisníka či na listy papiera v zakladači. Pri zápise nálezů uved zodpovedajúce číslo strany z tejto knihy, aby sa ti po príchode domov všetko ľahšie usporadúvalo.

Keďže počas svojich dobrodružstiev pravdepodobne skončíš s niekoľkými malými škrabancami, pribaľ si so sebou aj zopár náplastí. A nezabudni si vziať niečo na pitie!

Niektoré výpravy do prírody sú vhodné len v určitých ročných obdobiach. Keďže prinášam rôzne nápady na jar, leto, jeseň a zimu, knihu možno použiť na rôzne výpravy počas celého roka.

Je čas začať! Písanie týchto riadkov ma naozaj bavilo. Dúfam, že si užiješ veľa zábavy pri ich čítaní, pri pokusoch a spoznávaní prírody v tvom okolí!

aktivita

1

Zisti, čo je v ponuke

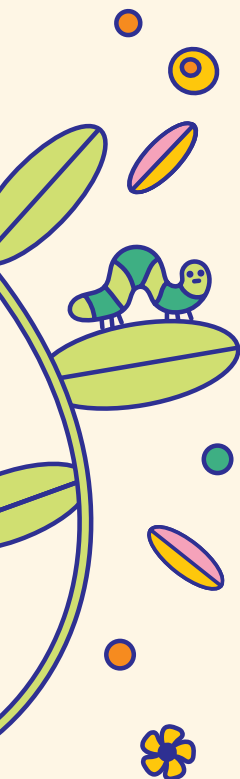

Mnohé vtáky sa živia všeličím, no niektoré jedia
len istý druh obživy. Čím sa živia vtáky
v tvojom okolí?

Hmyz. Spevavce sa často živia hmyzom a nosia ho aj svojim mláďatám. V letku chytajú muchy alebo zbierajú húsenice z rastlín. Ďatle vyťahujú mravce z vlhkého dreva a vrtajú do stromov, aby sa dostali k larvám chrobákov pod kôrou.

Semienka. Semienka sú pre vtáky vysokoenergetickou potravou. Do vtáčieho krmidla môžeš nasypať semienka rôznej veľkosti, čo priláka rôznorodé vtáctvo. Aj semienka, ktoré zostanú na rastlinách v zime, sú pre vtáky dôležitým zdrojom potravy.

Ovocie. Mnohé vtáky si rady pochutnajú na ovocí. Bobule sú obľúbené, lebo sú malé a ľahko sa zbierajú, ale niektoré vtáky ťobú aj do väčších plodov.

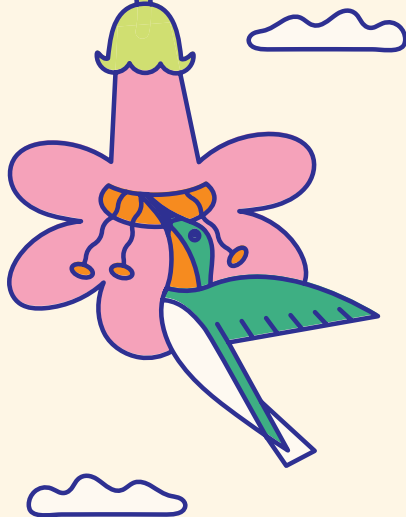

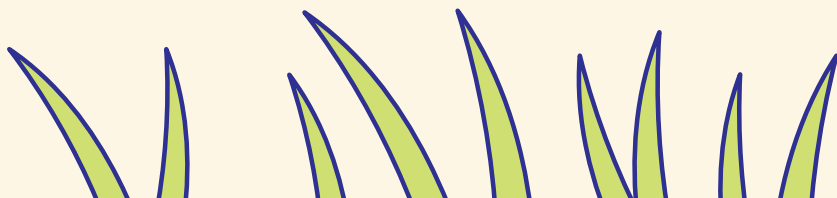
Listy. Mnohé kačice a husi sa živia sviežou trávou a rastlinami, ktoré rastú v okolí rybníkov a jazier.

Cukor. Zopár druhov vtákov vrátane kolibříkov a nektároviek sŕka z kvetov sladký nektár. Drobný ďateľ miazgový vŕta plytké diery vedľa seba do kmeňov stromov, aby sa dostal k sladkej miazge pod kôrou.

Mäso. Mnohé dravce (veľké vtáky ako sovy, jastraby a orly, ktoré majú ostré zobáky a pazúry) lovia malé vtáky, hlodavce, hady, ryby a žaby. Vtáky žijúce v blízkosti vody, napríklad volavky a rybáriky, sa často živia aj žabami. Červienky a drozdy vyťahujú z trávnikov dážďovky. Vраны a supy plnia dôležitú úlohu upratovacej čaty, lebo jedia uhynuté zvieratá.

Do zápisníka si zapíš
stravovacie návyky vtákov
v tvojom okolí. Koľko vtákov
z tohto zoznamu nájdeš?

Počúvaj, ako sa rozprávajú stromy

**Stromy sa medzi sebou rozprávajú.
A ich rozhovory voňajú!**

Najjedovatejšie ihličnaté stromy v lese sú tisy. Ich tmavozelené ihličie, kôra a jasnočervený obal na semenkách sú nebezpečné.

Keď lykožrút pristane na strome a zavíta sa mu do kôry, strom to cíti. Snaží sa chrobáka zbaviť tak, že z diery, ktorú chrobák vytvára, vytlačí kvapku lepkavej živice. Chrobák sa dostane do pasce a nemôže sa dostať ďalej do vnútra stromu.

Keďže stromy reagujú veľmi pomaly, môžu sa lepšie brániť, ak majú čas pripraviť sa na útok. Dokážu to napríklad vtedy, keď ich varujú iné stromy. Stromy sa navzájom upozorňujú na nebezpečenstvo pomocou vôní. Každá vôňa znamená niečo iné. Stromy majú spoločný jazyk založený na vôni! Dokážeš ju zachytiť aj ty, najmä počas horúcich letných dní. Keď ovoniaš vzduch pod ihličnanmi, zachytíš sladký korenistý pach – poplašné volanie stromov.

Vôňa sa šíri ihličím. Pozbieraj zopár kúskov ihličia a pošuchaj ich medzi prstami. Cítiš, ako vôňa zosilnela? Zbieraj však ihličie len zo stromov, ktoré nie sú jedovaté, napríklad zo smreka, borovice, jedle alebo dubľasky.

Na jar si môžeš pripraviť kokteil, do ktorého pridáš aj ihličie zo smreka alebo duglasky. Do mixéra daj ovocie a niečo zelené, napríklad špenát alebo šalát, trocha mladého ihličia a trocha vody. Dobre rozmixuj. A je to – tvoj stromový kokteil!

Objav život v rybníku

Nie je ľahké vidieť zvieratá pod vodou. Väčšina z nich sa buď dobre maskuje, alebo sa skrýva, aby ich vtáky a iné vodné živočichy nezožrali. Ak sa budeš pozorne dívať, predsa ich však môžeš spozorovať.

↳ **Larvy komárov.** Nezáleží na tom, či je v tvojom okolí potok alebo rybník. Sudy s dažďovou vodou sú tiež vhodným miestom na pozorovanie živočíchov, ktoré majú rady vodu. Možno sa ti podarí nájsť taký sud aj v tvojom okolí. Niektoré druhy hmyzu si myslia, že sud s dažďovou vodou je rybník. Komáre do nich rady kladú vajíčka. Larvy komárov sa živia riasami, ktoré rastú v sudoch.

Larvy ich jedia, kým nedosiahnu veľkosť dospelého komára, ktorým sa čoskoro stanú. Počas rastu sa niekoľkokrát zvlečú z kože a celý čas visia vo vode dolu hlavou ako malé čiarky. Dýchacia trubica vyčnievajúca z ich zadnej časti trčí nad hladinu. Larvy komárov dýchajú cez zadok! Keď ich vyrušíš, rýchlo sa ponoria a začnú sa mykať.

↪ **Pošvatky.** Sadni si k potoku. Vylov z vody kameň a obráť ho. Pozri sa na jeho spodnú stranu. Nájdeš na ňom hnedé tvory s dvoma tykadlami na zadku? Sú to larvy pošvatiek. Ak ich nájdeš, je to dobré znamenie, lebo žijú len vo veľmi čistej tečúcej vode.

Potočníky. Možno si všimneš úzku rúrku pohybujúcu sa medzi kameňmi na dne potoka. Táto rúrka je vlastne larva potočníka. Larvy sa chránia pred dravcami tak, že si stavajú schránky z toho, čo nájdu vo vode – z piesku, kúskov listov alebo drobných vetvičiek.

Žabie vajíčka. Žaby (a ropuchy) kladú vajíčka do záhradných jazierok, menších rybníkov a na okraje jazier – zvyčajne na jar. Žaby a ropuchy zvyčajne nakladú viac ako tisíc vajíčok. Tie potom vo vode napučia. Keby sa zväčšili v tele samičky, všetky by sa tam nemestili.

Žubrienky. Zo žabích vajíčok sa vyľah-

nu žubrienky, ktoré vyzerajú ako drobné guľôčky s chvostíkmi. Ich obľúbenou potravou sú riasy, teda drobné rastlinky, ktoré sa zelenajú na okrajoch rybníkov, ale rastú aj v hlbšej vode. V lete sa žubrienkam skracujú chvosty a na bokoch tela im začínajú rásť nohy. Len čo sa naučia chodiť, masý drobných žiab a ropúch vylezú z vody na súš.

Malé rybičky. Rybie detičky žijú nebezpečný život, lebo ich ustavične prenasledujú veľké hladné ryby. Preto malé rybičky radšej plávajú v plytkej vode na okrajoch rybníkov, potokov a jazier. Veľké ryby ich tam nemôžu prenasledovať. Vďaka tomu môžeš malé rybičky ľahko zbadáť z brehu.

Na plytčinách sa zhromažďujú do nevelkých skupín. Keď plávajú spolu v skupinke nazývanej húf, pre veľké ryby je ťažšie chytiť ich. Ktorú z nich by mali uloviť? Túto? Alebo tamtú? Rybičky plávajú z jedného miesta na druhé, ich telá sa mihajú na slnku a mätú útočníka. Občas sa mu síce podarí niektorú chytiť, ale z mnohých

ďalších vyrastú veľké ryby.

Korčuliarky. Tento hmyz sa dokáže udržať na hladine, hoci nevie plávať. Ako naznačuje ich názov, „korčuľujú“ po rybníkoch. Sú také ľahké, že sa neponoria a vďaka drobným chlpkom na nohách plávajú ako lodičky. Na vode sa držia tak dobre, že sú schopné dokonca vyskočiť a znova pristáť na hladine. Robia to, keď chytajú iný hmyz, ktorý spadol do rybníka.

Najmenšia voda, v akej môžeš pozorovať živočchy, je kaluž. Napríklad dažďová voda, ktorá sa nazbierala v priehlbine po pneumatike, priťahuje smädný hmyz. Môžeš si vytvoriť vlastnú kaluž a pozorovať hmyz bližšie pri dome. Vlož von plytkú misku. Nalej do nej vodu a pridaj zopár kamienkov, aby vzniklo bezpečné a vhodné miesto na pitie pre včely, muchy a iný hmyz.

Použi lesný telefón

Ďatle používajú niečo ako stromový telefón.

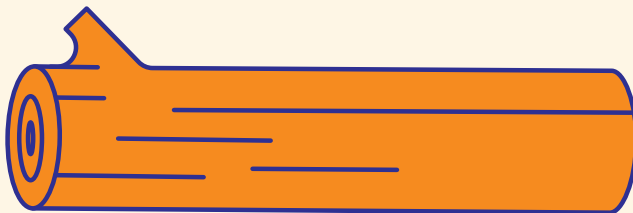

Ak so sebou
vietor prinesie
búrku, radšej
zostaň doma,
lebo pri búrke
sa občas lámu
konáre.

Ďatle hniezdia v dutinách kmeňov stromov. Keďže drevo dobre prenáša zvuk, vtáky počujú, keď na ich strom vylezie nejaké zviera. Vykuknú von a zistia, kto prišiel.

Aj ty môžeš zistiť, ako ďatľom znie blížiaci sa dravec. Najprv oslov kamaráta, ktorý ti pomôže. Potom spolu nájdite dlhý kmeň ležiaci pri ceste. Jeden z vás pritisne ucho k užšej strane kmeňa, zatiaľ čo druhý jemne poškrabká alebo poťuká malým kamienkom na širší koniec. Bez kmeňa medzi vami by poslucháč nepočul nič. Vďaka telefónu na strome však poslucháč zistí, či druhá osoba škrabká alebo ťuká.

Veterné počasie je tiež vhodný čas na počúvanie, ako dobre sa zvuk šíri drevom. Nájdi strom, ktorý trochu vŕzga, keď sa jeho vrch kolíše vo vetre. Keď pritisneš ucho na kmeň, budeš vŕzgot počuť oveľa zreteľnejšie.

Odober vzorky rias

**Na vonkajších stenách mnohých domov nájdeš
zelený, sivý alebo oranžový povlak.**

**Často ho spôsobujú drobné rastliny nazývané
riasys – a tieto rastliny môžeš zbierať.**

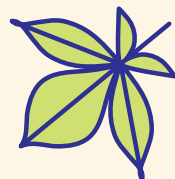
Riasys obľubujú vlhký vzduch a vyhýbajú sa priamemu slnku. Preto ich len zriedka nájdeš na južnej strane domov. Najlepšie sa im darí na stenách v tieni, ktoré sú v daždi vlhké.

Podarilo sa ti nejaké nájsť? Teraz už potrebuješ len plastovú fóliu a zápisník. Vezmi kus plastovej fólie a pritisni ho na riasy. Keď plastovú fóliu odtiahneš, riasy sa prilepia na stranu, ktorá bola na stene. Teraz prilep plastovú fóliu na stranu zápisníka, v ktorom zhromažďuješ svoje objavy. Pod ňu napíš, kedy a kde sa riasy našli. Podarí sa ti nájsť riasy rôznych farieb?

**Keď prší, po kmeňoch listnatých stromov s hladkou kôrou
steká veľa vody. Riasy majú tieto podmienky veľmi rady.**

**Niekedy tam okrem bežnej zelenej vrstvy nájdeš
aj červenkasté riasy.**

Vypočítaj vek stromov

Vek mladých ihličnatých stromov sa dá určiť ľahko.
Stačí spočítať, koľko vrstiev konárov má strom
okolo kmeňa.

Konáre smreka, jedle a borovice sú usporiadané do vrstiev. Dobrým príkladom je vianočný stromček. Každý rok vyrastie na strome ďalšia vrstva konárov, všetky v rovnakej výške okolo kmeňa. Vek ihličnatých stromov sa dá vypočítať, aj keď sú už staršie, lebo na kmeni vidieť pahýle, ktoré zostali po odpadnutí odumretých konárov. Pravdaže, keď vyrastú naozaj vysoko, nedovidiš až na vrchol, takže konáre sa už nedajú spočítať.

Mladé listnaté stromy nemajú konáre vo vrstvách. Namiesto toho sa na ich konároch každoročne vytvárajú drobné jazvy. Tieto jazvy sú pozostatkom listových púčikov po tom, ako narástli listy. Ak chceš spočítať jazvy, začni pri najvzdialenejšom púčiku na konári. Každá jazva označuje jeden rok. Keď sa priblížiš ku kmeňu, nájst jazvy bude ťažšie, takže poslednú časť budeš musieť odhadnúť.

aktivita

7

Pozoruj vtáky

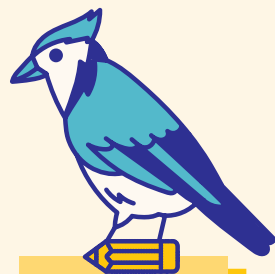
Pri prechádzke po poli alebo v lese môžeš
nájsť vtáky, ktoré sa v tvojom okolí
nevyskytujú často.

Sojky. Na jeseň si sojky schovávajú žalude a orechy do lesnej pôdy. Sojky sú pomerne veľké a niektoré sú pestro sfarbené. Aké farby majú sojky v tvojom okolí?

Dravce. Orly, jastraby a sovy sú dravce. Tieto vtáky majú ostré zobáky a pazúry a plachtia po oblohe na roztiahnutých krídlach. Niekedy ich uvidíš sedieť na stĺpikoch plotov popri ceste.

Vrany. Vrany sú doma takmer všade – dokonca aj na železničných staniciach! Ich krákanie je nezameniteľné. Ak dáš vrane jedlo, môže sa stať твоjou priateľkou. Musíš však mať trpezlivosť. Vrany sú veľmi inteligentné – a veľmi opatrné.

Husi. Možno žiješ na mieste, kde ti na jar a na jeseň nad hlavou lietajú obrovské krdle husí. Na jar smerujú na sever do svojich hniezdisk. Na jeseň sa presúvajú na juh do miest, kde majú v zime viac potravy.

Možno aj
v tvojom
okolí vídaš
krdle veľkých
ťahavých
vtákov. Labute?
Žeriavy?
Zapíš si ich
do zápisníka
s dátumom,
kedy migrovali.
Lietajú každý
rok v rovnakom
čase?

aktivita

8

Sleduj slimáky a slizniaky

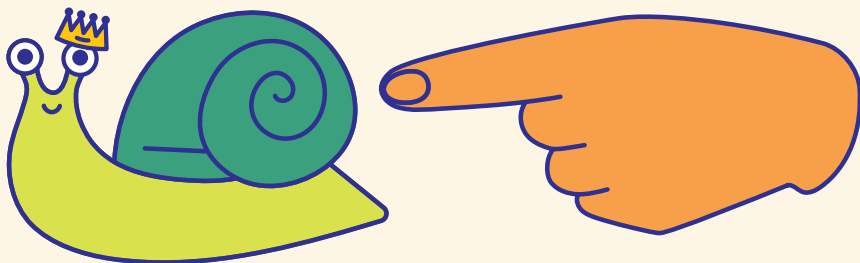
Slimáky a slizniaky sú ideálne objekty výskumu.

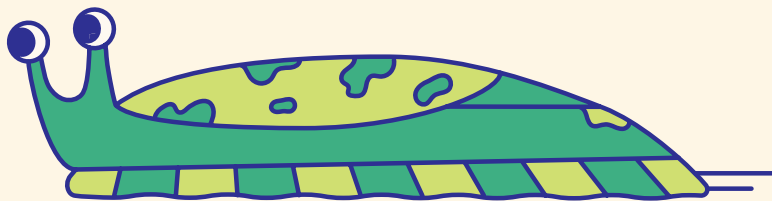
Nájdeš ich takmer všade: v lesoch, parkoch, záhradách aj pri rybníkoch. Nemôžu pred tebou utiecť – a nehryzú ani neštípu.

Slimáky si svoj domov nosia na chrbte. Keď sa chcú ukryť alebo spať, skrátka sa stiahnu do svojej ulity.

Slimačia ulita sa zvyčajne špirálovito stáča doprava a nachádza sa na pravej strane slimákovho tela. Špirálu môžeš prstom sledovať zvnútra smerom von – prst sa bude pohybovať v smere hodinových ručičiek.

Občas možno natrafiš na slimáka s ulitou, ktorá sa špirálovito stáča doľava. Keďže ľavotočivé ulity sú také nezvyčajné, slimáky, ktoré ich majú, sa nazývajú „slimačí králi“. Maj oči na stopkách. Možno jedného dňa nejakého nájdeš. Ak sa ti to podarí, poriadne to osláv!

Ulity slimákov sa ľahko zbierajú. Pravdaže len vtedy, keď v nich už nebýva žiadny slimák. Nie vždy je ľahké zistiť, či je slimák ešte vnútri. Občas sa totiž stiahne do zadnej časti ulity a uzavrie sa viečkom. To mu pomáha prežiť horúce a suché leto. Existuje jednoduchý spôsob kontroly. Podrž ulitu oproti jasnému svetlu. Vidíš priamo cez ňu, alebo je tam slimák, ktorý blokuje svetlo?

Slizniaky sú príbuzní slimákov, ale nemajú ulity. Keďže nie je čo zbierať, čo tak namiesto toho sledovať ich slizové stopy? Pozorne preskúmaj veľké staré stromy s hladkou kôrou v lese, napríklad buky. Na kôre často nájdeš riasy, ktoré rastú podobne ako na stenách domov. Slizniaky, ktoré žijú v blízkosti stromov s hladkou kôrou, si často pochutnávajú na riasach rastúcich na kmeňoch. Miesto, ktoré slizniak ohrýzol, už nebude zelené.

V aktivite 5 som vysvetlil, ako zbierať riasy. To isté sa dá urobiť aj so stopou slizniaka. Nájdí stopu slizniaka na riasach a pritlač na ňu kus plastovej fólie. Stopa zostane viditeľná, aj keď kus plastovej fólie prilepíš do zápisníka, do ktorého si zaznamenávaš nálezy.